

...έτερον μικρόν σημείωμα προς επίρρωσιν του: [Πίστη & Γνώση](#)

Ο πολυγραφότατος, πολυτάλαντος Νίκος Τσιφόρος ανάμεσα στο πλούσιο έργο του, μας άφησε και την δική του εκδοχή για την Ελληνική Μυθολογία.

Ένα μεγάλο σε όγκο έργο, δοσμένο με τρόπο ευχάριστο, εύπεπτο αλλά όχι επιφανειακό.

Ο συγγραφέας, που πέθανε στα 61 του, το '70, κάνει συχνά παραβολές στην εποχή του, κινείται ελεύθερα, πολύ ελεύθερα σε σχέση με το πότε έγραψε και πότε εξέδωσε.

Στην εποχή του, όπου πάρα πολλά πράγματα λέγονταν πολύ πιο απρόσεκτα από σήμερα και άλλα τόσα δεν λέγονταν καθόλου.

Δύσκολο να εστιάσεις τι ακριβώς είναι πρόοδος σε αυτό το ταμπλό.

Τέλος πάντων, στο κεφάλαιο: «Γιατί μας λένε Έλληνες» κάνει μια πολύ ενδιαφέρουσα, σκαμπρόζικη παρ' όλα αυτά βαθύτατη ανάλυση και ξεκινά γράφοντας για τους ναούς και την λατρεία:

«Κάθε Θεός έχει και τον Ναό του. Αμ τι;... Είναι να πούμε το «μαγαζί» του. Με καταστηματαρχες που φοράνε χρυσά και χτυπητά και τα κανονίζουν όλα – τιμές, εκπτώσεις, κυρώσεις και νόμους – με κατώτατο προσωπικό, με όλα τα σέα του από τον Πάπα μέχρι τον καντηλανάφτη.

Ο πρωταθλητής, το λοιπόν, «παγκόσμιοι θεϊκόν τσάμπιον» ο Δίας, δε γινόταν να πέσει ένα παρά πίσω... Εδώ ένας κουραδομαρκήσιος κι έχει μαρκιζάτο με παλάτια και οικοσήματα και φανφάρες, ο πατέρας ανδρών τε και Θεών θα έμενε άστεγος; Αστεγοί μένουν οι διανοούμενοι – εν Ελλάδι – οι εργαζόμενοι τιμίως – και τα κορόϊδα... 'Όλ' οι άλλοι τη γαζώνουνε μια χαρά και κάνουνε και τον μισοκακόμοιρο».

Ακολούθως αφού περιηγείται περί του μαντείου της Δωδώνης και της λατρείας γενικώς, καταθέτει:

Στή λατρεία, ἔμεῖς οἱ ἄνθρωποι, εἴμαστε τὰ κουτότερα πλάσματα τῆς γῆς. Μετὰ τὴν Κατοχὴ καὶ τὸ κίνημα, πολλὰ τζάμια τῆς Ἀθήνας εἶχανε σπάσει μέσα στὴν ἀναμπουμπούλα. Τὰ «Λιπάσματα» στὸν Πειραιᾶ φτιάνανε τζάμια διαστικά καὶ ὄχι τέλεια, γιατί τὰ μηχανήματά τους δὲν ἦτανε ἐν τάξει ὕστερα ἀπὸ τόσο κακό. Ὅταν λοιπὸν ὁ ἥλιος ἔπεφτε πλάγια, τ' ἀπόγευμα περισσότερο, τοῦτα τὰ τζάμια ἰριδίζανε καὶ σχηματίζανε νερὰ παράξενα. Κάποτε ἕνας βλάκας, νόμισε ὅτι μέσα σὲ τούτους τοὺς ἰριδισμοὺς σχηματίζεται ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας, πὺ παρουσιάζεται σὰν ὑπόσχεση ὅτι θὰ βοηθήσῃ τοὺς ταλαιπωρημένους Ἀθηναίους. Ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή ὅλη ἡ Ἀθήνα ἄρχισε νὰ βλέπῃ μέσα στοὺς ἰριδισμοὺς τὴν Παναγία. Μαζευόντουσαν μπουλούκια - μπουλούκια, σταυροκοπιόντουσαν, φωνάζανε «νά την!» καὶ χαλάγανε τὸν κόσμο. Ἐκεῖνοι πὺ ἔχουνε πάντα συμφέροντα νὰ ἐνισχύουνε τὴν πίστη στὴν ἡλίθια μορφὴ τῆς, δὲν τοὺς διαψεύδανε, ἀλλὰ ἀντίθετα ἐνισχύανε τὰ... δράματα...

Κάπου κανὰ μῆνα εἶχαμε τὸ φαινόμενο τῆς «τζαμολατρίας», ὥσπου βρεθῆκανε κάποιος λογικὸς καὶ τὸ σταματήσανε... Ἀλλὰ ὁ κυριώτερος λόγος τοῦ σταματήματος ἦτανε ἡ πολὺ συχνὴ ἐπανάλληψη τοῦ φαινομένου πὺ τελικὰ τὸ γελοιοποίησε...

Θέλω νὰ πῶ, δηλαδή, ὅτι ὅταν σὲ μιὰ ἐποχὴ τόσο κοντινὴ μας, πὺ τὴ ζήσαμε οἱ περισσότεροι, γεννιόντουσαν παραμύθια, μέσα στὴν Ἀθήνα τοῦ 1946, τί θὰ ἐμπόδιζε τότε νὰ γεννηθῇ ὁ μῦθος τοῦ μαντείου τῆς Δωδώνης καὶ νὰ ριζώσῃ στὶς ψυχὲς τῶν πρωτογόνων ἀνθρώπων; Σήμερα ὑπάρχουνε μαντεῖα πὺ κάνουνε ρουσφέτια καὶ δέχονται τίς αἰτήσεις τῶν πιστῶν. Ἡ Τήνος ἐδῶ, ἡ Λούρδη στοὺς καθολικούς, ἕνα σωρὸ, παντοῦ. Ὁ Δωδωνικὸς Δίας, λοιπὸν, εἶναι ἀπόλυτα ἐν τάξει μὲ τὸ νόμο «λατρεία — πρόληψη — κουταμάρα — αφέλεια»... Θυσίες, ἀφιερῶματα, αἰτήσεις, παρακλήσεις, ὄλα, προσέφερε τὸ κατάστημα, πὺ μὲ τὸν καιρὸ καρδάμωσε, ἔγινε φέριμα καὶ στάθηκε σὰν κατάσταση στὴ λατρεία τῶν Θεῶν τῆς ἐταιρίας «Ζεὺς καὶ κόμπανυ».

Ἐτσι κινεῖται σὲ ὅλο το ογκώδες ἔργο για νὰ φτάσει στὴν τελευταία 642η σελίδα (εκδοτικὴ

Ερμής, ανατύπωση του '84), όπου αφηγείται ότι σε μια επίσκεψη του στην Ολυμπία, ένωσε ντροπή από τις γνώσεις ενός Ελβετού που ήξερε την ελληνική μυθολογία ως την τελευταία λεπτομέρεια και «τότε κατάλαβα ότι είμαι ένα ζώον και μισό». Στρώθηκε, διάβασε, έμαθε και έγραψε την δική του εκδοχή. Ολοκληρώνει δε το πόνημά του, σημειώνοντας:

«Δεν έχει σημασία αν η θρησκεία των προγόνων μας πέθανε ή αν την δολοφόνησε το σκοτεινό Βυζάντιο... Σημασία έχει ότι τούτη τη γη που μας τρέφει και που πάνω της ευλογάμε τον σημερινό Θεό, έχει γαλουχηθή και μεγαλώσει η ίδια με τους κάμπους, τα βουνά, τα δάση, τον ουρανό και τη θάλασσά της, με την μαρμάρινη θρησκεία των πατέρων μας που πρέπει να την ξέρουμε πριν από κάθε άλλη».